

Barneveld, 23 januari 2021

Geacht College,

Op basis van de organisatieverordening van de gemeenteraad artikel 42, stelt de fractie van Lokaal Belang schriftelijke vragen aangaande het Pastoriebos (Bestemmingsplan Kerkstraat-Rembrandtstraat) in Voorthuizen.

Lokaal Belang heeft kennis genomen van het wederom bijeenroepen van de Monumentencommissie en het wederom verder completeren van het structureel ontoereikende dossier om de bouwplannen in het Pastoriebos door te kunnen laten gaan; het college wil dit plan tóch doorzetten en voorleggen aan de raad (memo B3.42). De aanvankelijke plannen voor het bouwen van zorgappartementen zijn al lang verlaten. Wat rest is de bouw van luxe appartementen in de vrije sector van een half miljoen euro per stuk. De bezwaren van de Monumentencommissie zijn op hoofdlijnen als volgt samen te vatten:

- Te massief
- Te groot bouwvlak
- Te dicht op de oude pastorie
- Aantasting van het historisch gebied waaronder het kerkpad
- Aantasting van het cultuur-historische karakter en waarde van het ensemble van tuin/bos, pastorie en kerk

Lokaal Belang is van mening dat één van onze kerntaken is, onze leefomgeving gelijkwaardig (en liefst mooier) door te geven aan de volgende generatie. Hierin zijn we gelukkig niet uniek. De ene partij noemt dit rentmeesterschap de ander spreekt van zorgvuldig beheer, maar we bedoelen allemaal hetzelfde.

Maar wat is dan gelijkwaardig en mooi? Over smaak valt niet te twisten, wat de één mooi vindt is voor de ander afzichtelijk. Om al teveel discussie op dit terrein te voorkomen hebben we in dit mooie land, zowel gemeentelijk als landelijk, diverse gremia en organisaties die vanuit hun expertise een min of meer objectieve blik kunnen geven op allerhande plannen. Het is op dit punt waar wij het zicht op de bedoeling van het college volledig kwijt zijn. Hoewel het zeker niet de mening van Lokaal Belang is zou men het buurtcomité 'Behoud Pastoriebos Voorthuizen' in haar verzet tegen de plannen, met wat kwade wil, weg kunnen zetten als een groepje omwonenden met een NIMBY-belang. Maar dit kan toch kwalijk beweerd worden van:

- Erfgoedvereniging Bond Heemschut
- Landelijke Bomenstichting
- Oud Barneveld
- Oud Voorthuizen
- Erfgoedvereniging het Cuypersgenootschap
- Erfgoedvereniging Nederlandse Tuinenstichting

Allen adviseerden tégen de plannen van het college, waarbij de drie erfgoedverenigingen op 24 augustus 2020 reeds een aanvraag deden voor een gemeentelijke monumentenstatus voor het Pastoriebos en de Hervormde Kerk.

Het antwoord op deze aanvraag liet ruim vier maanden op zich wachten. Teleurstellender nog dan de antwoordtermijn was het antwoord zelf. Er is geen monumentenvergunning aangevraagd.

De procedure moet daarom geheel opnieuw doorlopen worden. Lopende de procedure zou er, als Lokaal Belang goed is geïnformeerd, volgens artikel 5 van de Erfgoedverordening van de gemeente Barneveld, sprake zijn van 'voorbescherming' en had elke activiteit omtrent de plannenmakerij direct 'on hold' gezet dienen te worden en nu dus alsnog.

Naar wij vernamen, heeft naast bovengenoemde organisaties ondertussen ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zich gemeld bij de gemeente. Vanuit deze organisatie zou er gekeken worden of er bescherming kan plaatsvinden door het geheel (of delen ervan) te betitelen als Rijks Cultureel Erfgoed; als Rijksmonument dus.

Langzamerhand bekruipt Lokaal Belang het gevoel dat het wachten nog is op Koning Willem-Alexander die zich met de zaak komt bemoeien voordat de boodschap serieus wordt genomen.

Wat Lokaal Belang intrigeert in deze kwestie is de reden van al deze *Sturm und Drang* van het college om het Pastoriebos hoe dan ook ten prooi te willen laten vallen aan de geplande ontwikkeling. Het enige argument dat wij kunnen bedenken is geld, het slijk der aarde zoals de aanpalende Hervormde Kerk wellicht zal zeggen. Een eenmalige dotatie in de kas van de Kerkelijke gemeente en ondernemingswinst voor enkele betrokken bouwondernemingen, is dat waarom de monumentencommissie en de door de gemeente ingehuurd tuinhistoricus overruled worden?

Nu alle genoemde organisaties hun stellingen betrokken hebben is een gang naar de Raad van State haast onvermijdelijk. Hier kan straks de wethouder, of erger nog, zijn opvolger, dit rammelende dossier gaan verdedigen. Naast veel gezichtsverlies is een financieel debacle (alleen al aan juridische kosten) de te verwachten uitkomst.

Wat nu, zo vraagt Lokaal Belang zich af, als alle uren van ambtenaren in pak nu eens gestoken waren in ambtelijke uren van de afdeling groen? En als alle reeds gemaakte en nog te maken juridische kosten niet werden en worden gemaakt, maar gebruikt worden voor het opknappen van het Pastoriebos, zou daar dan de, in het huidige coalitieakkoord genoemde, vergroening van de kern van Voorthuizen niet beter mee gediend zijn? Zouden we dan niet allemaal wijzer af zijn, of is er toch een groter belang wat Lokaal Belang, en met ons al die Voorthuizenaren, deskundigen, erfgoedverenigingen en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed niet kunnen overzien? Help ons op weg!

Wij stellen de volgende vragen:

1. Is het juist dat de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zich heeft gemeld inzake het Pastoriebos? Zo ja, wat is de status van de gesprekken met hen?
2. Bent u van mening dat De Monumentencommissie bij haar werk tijdig en volledig over alle relevante informatie moet beschikken? Zo ja, waarom is er dan voor gekozen hen niet te kennen in en niet te voorzien van de stukken omtrent de aanvraag voor een gemeentelijke monumentenstatus door de drie erfgoedverenigingen? Waarom zijn zij niet op de hoogte gebracht over het feit dat de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zich heeft gemeld inzake het Pastoriebos? Waarom moest dit toevallig en door toedoen van een derde partij?
3. Is het juist dat de gehele procedure van de aanvraag voor een gemeentelijke monumentenstatus, zoals aangevraagd door de eerder genoemde erfgoedverenigingen opnieuw doorlopen moet worden? Hoe had dit voorkomen kunnen worden?
4. Is het juist dat hierdoor het college eerst een besluit moet nemen op het verzoek van uitgebreidere bescherming, zoals erfgoedvereniging Heemschut betoogt en dan pas verder kan gaan met planontwikkeling? Zo ja, op welke termijn denkt het college dit te doen?
5. Is het juist dat alle planontwikkelingen/activiteiten gedurende de aanvraag tot aan het besluit op een monumentenstatus 'on hold' moeten worden gezet volgens artikel 5 van de Erfgoedverordening gemeente Barneveld (onafhankelijk van het momentum van de aanvraag voor een omgevingsvergunning)? En zo ja, hoe verhoudt zich dat tot de lopende activiteiten van de gemeente Barneveld?
6. Wat gaat het college doen als de Monumentencommissie voor een 4^e keer (!) negatief adviseert over de door u gewenste planontwikkeling Pastoriebos?
7. En de hoofdvraag, die velen bezig zal houden: Welk groot belang wordt er gediend bij het doorzetten van de plannen, ondanks het (meerder malen gegeven) negatieve advies van de monumentencommissie, de grootste erfgoedverenigingen van ons land, een groot deel van de inwoners van Voorthuizen en wie al niet meer? Waarom wil het college dit plan koste wat het kost, doorzetten?

Wij verzoeken u alle vragen en afzonderlijk van elkaar te beantwoorden.

Vriendelijke groeten, namens de fractie van Lokaal Belang,

Gert Hein Kevelam

Lokaal Belang - Gemeente Barneveld - KvK 67457177 - www.lokaal-belang.com - info@lokaal-belang.com

PERSBERICHT

Erfgoedbeschermers vragen opnieuw om bescherming Pastoriebos in Voorthuizen

Amsterdam, 22 januari 2021

Erfgoedvereniging Bond Heemschut, het Cuypersgenootschap en de Nederlandse Tuinenstichting hebben opnieuw aan de bel getrokken bij de gemeente Barneveld om het bijzondere Pastoriebos en de Hervormde Kerk in Voorthuizen te beschermen. Er worden voor in het groen bouwplannen ontwikkeld die het bijzondere karakter van het ensemble bedreigen.

De drie organisaties hebben bij de gemeente Barneveld op 24 augustus vorig jaar de gemeentelijke monumentenstatus aangevraagd voor het Pastoriebos en de Hervormde Kerk zelf. Daarnaast hebben de organisaties bezwaar gemaakt tegen het beoogde complex met 25 appartementen dat midden in dit gebied, pal naast de Hervormde kerk moet verrijzen.

Reactie gemeente

De gemeente heeft per brief aan de organisaties laten weten dat uiterlijk in oktober op het voorstel gereageerd zou worden. Vorige week deelde de gemeente aan de erfgoedorganisaties mee dat er geen monumentenvergunning is aangevraagd. De hele procedure moet daarom opnieuw worden doorlopen.

Standpunt erfgoedorganisaties

De drie erfgoedorganisaties stellen zich op het standpunt dat nu de gehele procedure opnieuw moet worden gedaan, het College van Burgemeester en Wethouders eerst een besluit moet nemen over het verzoek tot een uitgebreidere bescherming. Dit verzoek komt overigens mede voort uit een waardenstelling die in het kader van het bouwplan door de gemeente zelf is opgesteld.

Naast het verzoek van de erfgoedorganisaties is naar de erfgoedorganisaties hebben vernomen ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed met de gemeente inmiddels in gesprek om te bezien of het complex uitgebreider op rijksniveau kan worden beschermd.

Over de aanvraag uitbreiding van de gemeentelijke complexbescherming is advies van de Monumenten Commissie vereist. De erfgoedorganisaties vrezen dat de commissie niet of onvoldoende op de hoogte is gesteld van de verzoeken tot bescherming. Dit naar aanleiding van een donderdag bij deze commissie geagendeerd 'praatstuk' waarbij het college inzet op een afwijkend advies om het bouwplan te kunnen doordrukken. Daarbij gaat het College van B&W zonder de belangenorganisaties en de commissie te informeren voorbij aan het ingediende beschermingsverzoek.